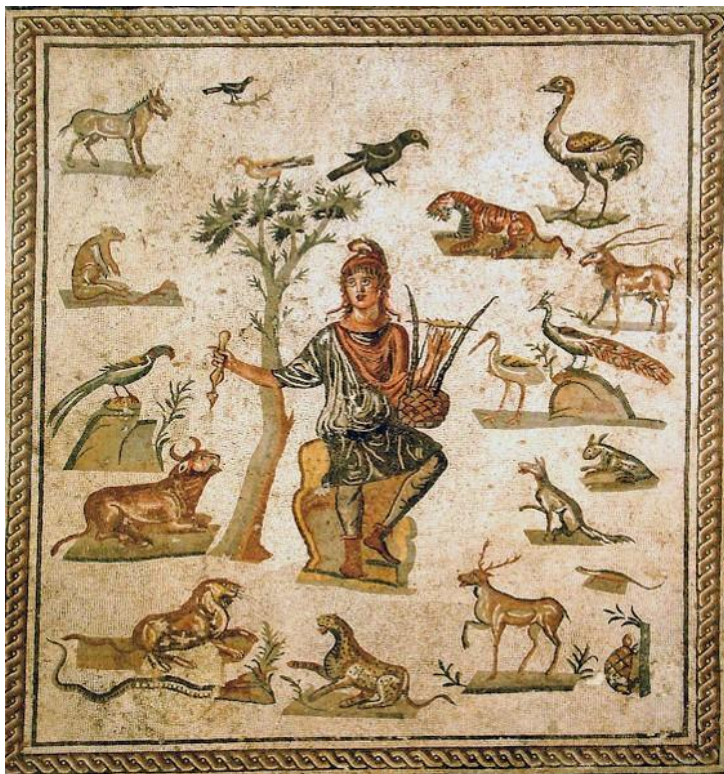

Το «ζωικό βασίλειο» του Τεκτονισμού

Κατά τη διάρκεια του ύστερου Μεσαίωνα εμφανίστηκαν αρκετά μεσαιωνικά εικονογραφημένα βιβλία με μύθους για ζώα. Ονομάζονταν «βεστιάρια» (bestiaries) και αποτελούσαν επεξεργασμένες εκδοχές ενός παλιότερου διδακτικού χριστιανικού κειμένου γνωστού ως «Physiologus». Σ' αυτά τα εικονογραφημένα έργα περιγράφονται ζώα, φυτά και ορυκτά στα οποία αποδίδονται θεολογικά και ηθικά νοήματα. Μέσα από αυτά τα κείμενα, δηλαδή, εφαρμόστηκε η θεωρία των σημείων του φυσικού κόσμου. Μ' αυτόν τον τρόπο οι αναγνώστες αντιμετώπιζαν όλα τα φυσικά αντικείμενα ως αντικείμενα που είχαν έναν βαθύτερο συμβολισμό, ο οποίος αποκάλυπτε την αληθινή σημασία τους. Αυτός ο αποσυμβολισμός άντεξε μέσα στους αιώνες.

Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση είναι αντικείμενο μελέτης πολλών διδασκαλιών και βάση πολλών φιλοσοφικών τοποθετήσεων, από την αρχαιότητα. Οι άνθρωποι, συνειδητοποιώντας ότι τα ορατά σώματα είναι μόνο σύμβολα αόρατων δυνάμεων, μελέτησαν τα έμβια όντα σε σημείο που συνειδητοποίησαν ότι ο Δημιουργός γίνεται καλύτερα κατανοητός μέσω της γνώσης του υπέρτατου έργου Του, της Φύσης. Κάθε πλάσμα εκδηλώνει κάποια πτυχή της ευφυΐας ή της δύναμης του Αιώνιου, που γίνεται γνωστό μόνο μέσω της παρατήρησης, της μελέτης και της εκτίμησης των μερών του. Όταν ένα πλάσμα επιλέγεται, επομένως, για να συμβολίσει στο συγκεκριμένο ανθρώπινο μυαλό κάποια κρυφή αφηρημένη αρχή, είναι επειδή τα χαρακτηριστικά του καταδεικνύουν αυτήν την αόρατη αρχή σε ορατή δράση. Τα ζώα αποτελούν τα κατ' εξοχήν σύμβολα, επειδή οι μορφές και οι συνήθειες αυτών των πλάσμάτων και τα μέσα στα οποία υπάρχουν τα συνδέουν στενά με τις διάφορες εκφάνσεις της Φύσης.

Ο Ορφέας, ο μυθικός ήρωας της Αρχαίας Ελλάδας με τις υπεράνθρωπες μουσικές δεξιότητες απεικονίζεται συχνά στη φύση, να κρατεί τη χρυσή του λύρα, πλάι σε ένα

δέντρο (σε άλλη εικόνα με το ίδιο περιεχόμενο και συμβολισμό ο Ορφέας κάθεται πάνω σε βράχο), και με τη γλυκιά υπερκόσμια μουσική του να προσκαλεί και προσελκύει πολλά ζώα και πουλιά. Η μαγεία της μουσικής του ημερεύει άγρια ζώα. Φορώντας τον πύλο του (φρυγικός σκούφος), συγκεντρώνει γύρω του τα ζώα που το καθένα συμβολίζει και μια ακτίνα έκφανσης του μεγαλείου του Κόσμου, εξουσιάζοντας τα με τη μουσική του αγνού φωτός που εμπεριέχονται στην ποίηση και τη μουσική, καθώς οι δύο αυτές υποδεικνύουν την αποκάλυψη της αιώνιας αλήθειας.

Ανατρέχοντας κι άλλο στο δικό μας παρελθόν θα δούμε τους θεούς να μεταμορφώνονται σε ζώα, με κορυφαίο το Δία, ο οποίος μεταμορφώθηκε σε ταύρο για την αρπαγή της Ευρώπης, κύκνος για τη Λήδα, αετός για τον Γανυμήδη.

Η Αίγυπτος η μάνα των θρησκειών, διαθέτει περισσότερες από 2000 θεότητες μεταξύ αυτών ο Ανούβης με κεφάλι σκύλου, ο Απέτ το ουράνιο φίδι, η Μπαστέτ η όμορφη θεά των γατών. Στην Ινδία πάλι έχουμε 5 ιερά ζώα, τον ελέφαντα, τον πίθηκο, την αγελάδα, την κόμπρα και την τίγρη. Στον Ιουδαϊσμό και κατ' επέκταση στο Χριστιανισμό, τα πράγματα γίνονται απλούστερα. Το φίδι γίνεται σύμμαχος του κακού στο δέντρο της γνώσης, ενώ το περιστέρι αποκτά θέση ιερού συμβόλου και ειρήνης. Σε όλους τους χρόνους, τους τόπους και τις φιλοσοφίες κάποια ζώα αποτελούν τόσο δυνατά σύμβολα, που οι ιδιότητες τους μοιάζει να μας καταγράφονται ως γενετική πληροφορία.

Ο Τεκτονισμός, παρατηρώντας τη φύση και τα φαινόμενα, συγχρονίζεται σε αυτή τη συχνότητα και χρησιμοποιεί ολόκληρη σειρά εκπροσώπων του ζωικού –αλλά και του φυτικού κα του ορυκτού- βασιλείου στις διδασκαλίες και τους συμβολισμούς του.

Αρχικά, η Κυψέλη με τις μέλισσες αποτελεί ένα παλαιότατο τεκτονικό σύμβολο, το οποίο εξακολουθεί να χρησιμοποιείται σε πολλές χώρες, έλκοντας την προέλευσή του από αρχαίες παραδόσεις, αντιπροσωπεύοντας τη Στοά εν εργασία.

Η κυψέλη βρίσκεται και στον Τεκτονισμό ως υπενθύμιση ότι στην επιμέλεια και την εργασία για ένα κοινό καλό βρίσκεται η αληθινή ευτυχία και ευημερία. Η μέλισσα είναι σύμβολο σοφίας, γιατί όπως αυτό το μικροσκοπικό έντομο συλλέγει γύρη από τα λουλούδια, έτσι και οι άνθρωποι μπορούν να αντλήσουν σοφία από τις εμπειρίες της καθημερινής ζωής.

“Η Κυψέλη μας διδάσκει ότι ερχόμενοι στον κόσμο ως λογικά και νοήμονα όντα, τοιουτοτρόπως θα πρέπει να είμαστε και εργατικά. Ουδόλως παραμένοντα άπραγα ή ατενίζοντα με απάθεια και αδιαφορία - ακόμη και τον ταπεινότερο ή τον πιο μοχθηρό των συνανθρώπων μας ευρισκόμενο σε δυστυχία-, εάν δυνάμεθα να τον συνδράμουμε χωρίς να ζημιώσουμε εμάς ή τους οικείους μας. Όλα τα πλάσματα της Δημιουργίας εντέλλονται να εξασκούν αδιαλείπτως αυτή την αρετή, από τα ανώτατα Σεραφείμ που κοσμούν τον Παράδεισο ως τα ταπεινότερα των ερπετών που σέρνονται στην σκόνη.”

Η μέλισσα, όπως και πολλά άλλα είδη του ζωικού βασιλείου, απετέλεσε από τις αρχέγονες εποχές, ένα πρώιμο μυστηριακό σύμβολο.

Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογική παράδοση, όταν η Ρέα αποφάσισε μετά από συμβουλή της Γαίας και του Ουρανού να γεννήσει τον Δία μακριά από τον Κρόνο, ώστε να μην τον καταβροχθίσει, πήγε κρυφά και γέννησε τον Δία στο Δικταίο Άντρο, σπήλαιο στην οροσειρά Δίκτη της Κρήτης. Έπειτα ανέθεσε την προστασία και την ανατροφή του βρέφους στους Κουρήτες και τις Δικταίες Νύμφες.

Οι νύμφες Αμάλθεια και Μέλισσα, κόρες του Μελισσέα που ήταν Βασιλιάς της Κρήτης, έτρεφαν τον Δία με γάλα και μέλι. Η Μέλισσα ανέθρεψε τον Δία με ιδιαίτερη φροντίδα και επιμέλεια, ταΐζοντάς τον μέλι, ώστε να επισπεύσει την ανάπτυξή του και να διεκδικήσει την θέση του ανάμεσα στους Θεούς. Ο Δίας αγάπησε το μέλι και γι' αυτό μία από τις προσαγορεύσεις του είναι «Μελιπτεύς», προς τιμήν της τροφού του Νύμφης Μέλισσας.

Ευθύς μόλις ο Κρόνος αντιλήφθηκε τον ρόλο της Μελισσας στην διάσωση του Δία, εξοργίστηκε και την μεταμόρφωσε σε γαιοσκώληκα. Ο Δίας την λυπήθηκε και την μεταμόρφωσε στο γνωστό σε όλους μας ομώνυμο έντομο.

Οι ιέρειες της Δήμητρας, σύμφωνα με τον Πορφύριο (Περί του εν Οδυσσειά των νυμφών άντρου) ονομάζονταν Μελισσες και τα Ελευσίνια μυστήρια έχουν ως σύμβολο την κυμέλη.

Το πρώτο ζώο που συναντά κανείς βαδίζοντας την τεκτονική ατραπό είναι ο Κόκορας. **Ο Πτεεινός** (κόκορας) συμβολίζει την υπερηφάνεια, αλλά και την καρπερότητα. Σε γενικές γραμμές, ο κόκορας είναι ένα ηλιακό σύμβολο και ένας επικοινωνιακός δίαυλος του ήλιου, καθώς αναγγέλλει την ανατολή του. Στα ανατολικά, ο κόκορας έχει έναν πολύ θετικό συμβολισμό που συνδέεται με την αρετή του θάρρους, έναν καλό οιωνό. Ο συμβολισμός του κόκορα συνδέεται επίσης με την καλοσύνη και την ασφάλεια χωρίς όμως αυτός ο θετικός συμβολισμός του να είναι καθολικός. Για τον Βουδισμό, για παράδειγμα, ο κόκορας βρίσκεται στον τροχό της ύπαρξης, μαζί με το γουρούι και το φίδι, και είναι ένα από τα τρία δηλητήρια, που συμβολίζει την προσκόλληση, την απληστία, τη δίψα. Σε μερικές χώρες συνδέεται με τη χολέρα και την έκρηξη μιας συντριπτικής και αντιφατικής επιθυμίας.

Στη χριστιανική κουλτούρα, ο κόκορας είναι ένα έμβλημα του Χριστού, όπως το αρνί και ο αετός, αλλά συνδέεται με τον ηλιακό συμβολισμό του φωτός και της αποκάλυψης. Ως μασονικό σύμβολο δε, είναι ένα σύμβολο επαγρύπνησης και φωτός.

Στους βαθμούς της Τελειοποίησης, μαζί με άστρα, σπήλαια, πηγές και καιόμενες βάτους, ο αναζητητής καθορίζει την πορεία και την ύπαρξή του, ενώ ταυτόχρονα αποσυμβολίζει και κατανοεί σε βάθος το μύθο της δολοφονίας του Διδασκάλου και της απώλειας του Λόγου, συναντώντας στο διάβα του ένα σκύλο, ένα λιοντάρι, μια τίγρη και μια αρκούδα.

Ο σκύλος συμβολικά συνδέεται με την πίστη και την επαγρύπνηση, συχνά ενεργώντας ως φύλακας και προστάτης.

Το ζωικό πνεύμα Σκύλος είναι ένα ισχυρό σύμβολο άνευ όρων αγάπης, πίστης και προστασίας. Ο συμβολισμός του σκύλου στην ιστορία της τέχνης σχετίζεται με τη διαφύλαξη, την αφοσίωση, την πιστότητα και την ισχυρή πίστη.

Τα σκυλιά είναι πνευματικά όντα. Η ελεύθερη πνευματική τους ενέργεια είναι αγνή και θεϊκή. Μας αγαπούν και μας δέχονται άνευ όρων. Εξαιτίας αυτού μάλιστα, έχουν άμεση σύνδεση με το πνεύμα

Η έννοια του σκύλου μιλά επίσης για υπομονή, αξιοπιστία και υπακοή. Επικεντρώνεται στην προστασία, την κηδεμονία και την υπηρεσία. Το ζωικό πνεύμα σκύλου είναι ένα ευγενές ζώο. Είναι ανιδιοτελής και ποτέ δεν ζητά επαίνους ή δεν περιμένει τίποτα σε αντάλλαγμα.

Ο σκύλος λόγω της πίστης, του αλτρουισμού, της ανιδιοτελούς αγάπης και της αφοσίωσής του, δηλώνει και τη σχέση που πρέπει να υπάρχει μεταξύ μαθητή και δασκάλου ή μεταξύ του μυημένου και του Θεού του. Η ικανότητα του σκύλου να αισθάνεται και να ακολουθεί αόρατα πρόσωπα για χιλιόμετρα συμβολίζει την υπερβατική δύναμη με την οποία ο φιλόσοφος ακολουθεί το νήμα της αλήθειας μέσα από τον λαβύρινθο του γήινου λάθους. Η ύπαρξη του σκύλου έξω από το σπήλαιο-κρύπτη του δολοφόνου απεικονίζει τον εφησυχασμό στην ορθότητα της προσφοράς υπηρεσίας προς το καλό.

Ο λέων, βασιλικός και μεγαλοπρεπής, ήταν εξ' αρχής σύμβολο ύψιστης σπουδαιότητας. Σαν ηλιακό σύμβολο αντιπροσωπεύει την θερμότητα του ήλιου, την πύρινη αρχή, τη δικαιοσύνη, το νόμο, τη στρατιωτική δύναμη. Στην αρνητική του όψη, υποδηλώνει την ωμότητα, τη μανία και τους υπανθρώπινους τρόπους ζωής.

Το λιοντάρι και ο δράκος που αλληλοσπαράσσονται υποδηλώνουν την ένωση χωρίς την απώλεια της ταυτότητας. Μαζί με τον πρόβατο συμβολίζουν τον ξανακερδισμένο παράδεισο και την αρχέγονη ενότητα, τη χρυσή εποχή. Το ζεύγος λιονταριών είναι ο «κύριος της διπλής ισχύος», οι φύλακες των πυλών, των θησαυρών, του δέντρου της ζωής. Δυο λιοντάρια απεικονίζουν επίσης τη διπλή φύση του Ερμή, του φιλοσοφικού υδραργύρου, του νου.

Ανέκαθεν συνδυάστηκε με τον ήλιο, το φως και το πυρ, ενώ είναι ο υπερασπιστής του νομού, η σοφία του Βούδα, ο πνευματικός ζήλος. Ο βρυχηθμός του είναι η άφοβη διδασκαλία του Ντάρμα (νόμου), από τον Βούδα.

Ο λέων είναι ο παντεπόπτης, η θέληση, η κυριαρχία, η δημιουργικότητα, η μεγαλοσύνη. Επειδή συμβολίζει κάθε τι που είναι βασιλικό στον κόσμο των ενστίκτων και περικλείει ένα εγωκεντρικό Ιδεώδες, ενέχει πάντα τον κίνδυνο, ο άνθρωπος να πραγματοποιήσει το όνειρο της δύναμής του εις βάρος της ακεραιότητας της ψυχής του. Πρέπει λοιπόν να γίνει αγώνας κατά των λεοντικών δυνάμεων που εδρεύουν μέσα μας, όπως ο Ηρακλής που δάμασε το λιοντάρι της Νεμέας και έγινε ηλιακός ήρωας, υποτάσσοντας το στοιχείο του πυρός.

Σημαντική τεκτονική μορφή είναι το «Πόδι του Λιονταριού», ή λαβή που σχηματίζεται τοποθετώντας τα δάχτυλα σε μορφή ποδιού αιλουροειδούς. Αυτή η λαβή, και η συνακόλουθη αναφορά της στο Λιοντάρι της Φυλής του Ιούδα, έχει σημασία από πολλές απόψεις, τόσο ως θρύλος όσο και ως αλληγορία. Το μήνυμα της μετάβασης και της αιώνιας ζωής είναι ένα κρίσιμο μέρος του Βαθμού του Διδασκάλου. Ο Τέκτονας εισάγεται στον συμβολισμό του ποδιού του λιονταριού κατά την απεικόνιση του θρύλου του Χιράμ, όπου η αναφορά είναι στην πνευματική ανάσταση και την αθανασία. Ο συμβολισμός της ανάστασης είναι ξεκάθαρα ένα σημαντικό μέρος του ταξιδιού και της αναζήτησης του ανθρώπου για το Φως. Μετακινούμενος από το σκοτάδι στο Φως, αναγνωρίζει την προσωπική του μεταμόρφωση και βελτίωση.

Η Τίγρης με την δύναμη και την ομορφιά της είναι δημιουργική και ταυτόχρονα καταστροφική.

Στις περισσότερες παραδόσεις των πολεμιστών Ιαπωνία, Ινδία, Κίνα, είναι σύμβολο σύμμαχος δύναμης και προστασίας στην μάχη, ορμητικότητας και δύναμης.

Η Τίγρης είναι ένα πολύ ισχυρό ζωικό πνεύμα, καθώς συμβολίζει τα ωμά συναισθήματα και τα πρωτόγονα ένστικτα. Δηλώνει εμπιστοσύνη στον εαυτό και στη δική της διαίσθηση.

Είναι πρωτίστως σύμβολο ανεξαρτησίας, ζωτικότητας και προσωπικής δύναμης. Αυτό το ζώο είναι σχεδόν αδύνατο να εξημερωθεί, επομένως συμβολίζει το να ακολουθείς το δικό σου μονοπάτι ενάντια στις αντιξοότητες και τις προσδοκίες των άλλων, και αυτό που σχετίζεται με αυτό ισοδυναμεί με απρόβλεπτο και παρορμητισμό. Αυτό το σύμβολο δύναμης στην κινεζική κουλτούρα σημαίνει επίσης τη νίκη της ζωής επί του θανάτου και την επίτευξη της αθανασίας. Αυτά τα πλάσματα άλλωστε, θρυλείται ότι μπορούν να κινούνται μεταξύ υπερφυσικού και φυσικού κόσμου. Πολλοί πολιτισμοί πιστεύουν ότι η ψυχή ζει μέσα από μια τίγρη ή οδηγεί στην πλάτη μιας τίγρης.

Η αρκούδα με τη δύναμη και την ανθεκτικότητά της κόβει την ανάσα και ως πνευματικό ζώο έχει μεγάλη δύναμη. Πολλοί πολιτισμοί σε όλο τον κόσμο σεβάστηκαν αυτό το κυρίαρχο ζώο και θαύμασαν τη δύναμη και τη ευελιξία του, το πιο προφανές κομμάτι συμβολισμού που συνδέεται με αυτήν, καθώς μπορεί και περπατάει και στα δύο και στα τέσσερα πόδια. Συνδέεται όμως και με την προστασία και το θάρρος, την υπομονή, την περιέργεια και φυσικά την αγριότητα.

Η αρκούδα μέσα από την υπερβολή μπορεί να οδηγήσει στην ανακάλυψη ότι τα πάντα και όλα έχουν βαθύτερο νόημα.

Στην κινεζική κουλτούρα, οι αρκούδες συνδέονται με δύναμη, αντρική ενέργεια και μεγάλο θάρρος. Στον πολιτισμό των Αζτέκων, προσέχει τους πολεμιστές. Αντιπροσωπεύει επίσης ένα σταυροδρόμι κάποιου είδους με σημαντικές συνέπειες για εκείνους που πρόκειται να αμφισβητηθούν.

Στη σύγχρονη κουλτούρα, ο κύκλος αδρανοποίησης της αρκούδας προτρέπει σε επαφή με τον εαυτό μας και τις εσωτερικές μας σκέψεις.

Μελετώντας την αρκούδα, ο άνθρωπος (ο Τέκτονας) αντιλαμβάνεται τη ζωτική σημασία του σεβασμού των ισχυρών δυνάμεων της φύσης.

Ένα ζώο στους βαθμούς Τελειοποίησης που δεν απεικονίζεται ως είναι, αλλά μέσα από την αστρική του προβολή, είναι ο Ταύρος. Τον ανακαλύπτουμε πάνω από το σπήλαιο του δολοφόνου μέσα από τον αστέρα Αλδεβαράν, να φωτίζει το δρόμο των απεσταλμένων του βασιλιά Σολομώντα.

Ο ταύρος, κατά μια πλατιά έννοια, είναι σύμβολο των κοσμικών δυνάμεων. Ηλιακό σύμβολο, δείχνει την γονιμότητα, αλλά σαν ευνοχισμένο βόδι και λόγω των κεράτων του, αποβαίνει σεληνιακό. Αντιπροσωπεύει τη δύναμη, την υπομονή, το μόχθο, τα βάσανα, τη θυσία. Ο ταύρος έπαιξε ένα σημαντικό ρόλο στο Αρχαίο Βασίλειο και στα Πυραμιδικά Κείμενα, όπου ο Βασιλιάς συχνά ονομάζεται «Ταύρος του Ουρανού».

Στους Έλληνες και Ρωμαίους συμβόλιζε τη γεωργία, τη θυσία, τη θεμελίωση (όπως κατ' επέκταση και ο ζυγός). Ήταν γνώρισμα του Δία και του Διονύσου.

Στον Χριστιανισμό συμβολίζει την υπομονή και την ισχύ. Ο ζυγός του Χριστού και ο Χριστός σαν αληθινή θυσία.

Πολλές φορές η απεικόνιση του βοδιού περιορίζεται μόνο στο κεφάλι και ανάμεσα στα κέρατα εμφανίζονται σύμβολα του στέμματος, του φιδιού (κουλουριασμένο πάνω σε ξύλο), του κάλυκα, του σταυρού, της γέμισης του φεγγαριού. Ο βρυχηθμός του υπενθυμίζει τον δημιουργό Λόγο. «Εν αρχή ην ο Λόγος» θα πει ο Αγ. Ιωάννης.

Το ιερογλυφικό του Ταύρου άλλωστε είναι κεφάλι βοδιού, που αν αντιστραφεί, δίνει το γράμμα «Α», πρώτο γράμμα όλων των αλφαβήτων.

Πέρα από τους βαθμούς της Τελειοποίησης, προχωρώντας στην ανακάλυψη των επόμενων βαθμών του Τεκτονισμού συναντάμε πελεκάνους, αμνούς θυσίας, αετούς, κόρακες και περιστέρες και φίδια που κουλουριάζονται σε αέναους κύκλους δημιουργίας,

Ο πελεκάνος στο «Physiologus» αποτελούσε συμβολισμό του Χριστού. Είναι από τα πλέον φιλόστοργα πτηνά. Υπευθυνότητα και φροντίδα άνευ όρων. Κτίζει την φωλιά του σε υψηλούς βράχους και εκεί γεννά και εκκολάπτει τους νεοσσούς του, ενώ τρέχει παντού για να εξοικονομήσει την τροφή τους. Αλλά ακριβώς την ώρα που ο πελεκάνος απουσιάζει, πλησιάζουν οι διάφοροι όφεις, οι οποίοι έχουν αφυπνισθεί από την χειμερινή νάρκη και σύρονται πειναλέοι μέχρι τις φωλιές των πελεκάνων και ρουφούν το αίμα των μικρών. Επιστρέφων ο πελεκάνος βρίσκει αυτά σε απελπιστική κατάσταση και σχεδόν ετοιμοθάνατα. Γι' αυτό, λέγεται, ότι με το ράμφος του σχίζει το στέρνο του και σκύβει επάνω από τα μικρά του, ώστε να στάξει το ζεστό του αίμα μέσα στα μισάνοικτα στόματα των μικρών του, τα όποια τότε ανασταίνονται.

Το αίμα του πελεκάνου λειτουργεί ως άριστο αντίδοτο, το οποίο επιδρά και εξουδετερώνει το φαρμάκι των φιδιών.

Αυτή την συμβολική, συγκινητική ομολογουμένως εικόνα, κάνει ύμνο η Εκκλησία για να συμβολίσει τη θυσία του Χριστού.

Στον Τεκτονισμό ο πελεκάνος είναι ένα από τα πιο ισχυρά σύμβολα. Ο Λυτρωτής που «τρέφει» τον κόσμο με τη δική Του θυσία.

Αν οι άνθρωποι και ειδικά οι Τέκτονες, σταματήσουμε να «ταΐζουμε» τις κοινωνίες μας με τη γνώση που αποκτούμε, οι κοινωνίες μας δεν μπορούν να αναπτυχθούν σε δύναμη και σκοπό.

Το αρνί-αμνός, άλλο σύμβολο της θυσίας του Χριστού, συμβολίζει το καλό, το αγαθό, το άδολο και αποτελεί το πλησιέστερο στην Βιβλική παράδοση σύμβολο. Οι ρίζες του είναι καθαρά βιβλικές συνδεόμενο αρχικά με το γεγονός της Εξόδου, όταν με το αίμα του αμνού οι σκλάβοι Εβραίοι έβαψαν τις πόρτες τους κι έτσι γλύτωσαν από το θανατικό των πρωτοτόκων παιδιών των Αιγυπτίων. Το έθιμο λοιπόν προέρχεται κατ' αναπαράσταση της τρομερής εκείνης νύχτας. Δεύτερη σύνδεση μπορεί να υπάρξει με τον αμνό, με τον οποίον παρομοίασε τον Χριστό ο Ιωάννης ο Βαπτιστής και ο οποίος θα πάρει στις πλάτες του τις αμαρτίες του κόσμου για την δική μας σωτηρία. «Ο αμνός ο αίρων τας αμαρτίας του κόσμου».

Ο συμβολισμός όμως επεκτείνεται στην συμπεριφορά του αμνού. Ο Χριστός, όπως και ο αμνός, οδηγούνται στη θυσία αθώοι, σιωπηλοί και πρόθυμοι.

Ο κόρακας μας θυμίζει ότι η μαγεία είναι παντού. Η έννοια του κόρακα, εκτός από τη μαγεία και το μυστήριο, συνδέεται επίσης με τη μοίρα και την τύχη. Δηλώνεται ως σημάδι καταστροφής, αλλά και αλλαγής ή προσωπικής μεταμόρφωσης.

Το κοράκι συμβολίζει την εξυπνάδα, τη νοημοσύνη. Έχει υψηλότερο επίπεδο νοημοσύνης από πολλά άλλα πουλιά, (είναι και στην πραγματικότητα από τα πιο έξυπνα ζώα στον πλανήτη, μαζί με τα πρωτεύοντα, τους ελέφαντες και τα κητώδη). Ο εγκέφαλός τους διαθέτει μεγάλο αριθμό νευρώνων στο πρόσθιο τμήμα του εγκεφάλου του, μια περιοχή που διέπει πολύπλοκες γνωστικές λειτουργίες. Χτίζει τη φωλιά του όσο το δυνατόν ψηλότερα στα δέντρα, ώστε να έχει πάντα μια προνομιακή θέα στον κόσμο, αλλά και να παραμένει σε εγρήγορση και να βλέπει έγκαιρα τα αρνητικά στοιχεία που θα έρθουν στο δρόμο του και να προστατευτεί.

Το κοράκι συμβολίζει την προσαρμοστικότητα, την ομαδική εργασία και αμοιβαιότητα, τη μεταμόρφωση, τις ψυχικές ικανότητες. Μπορούμε να μάθουμε από ένα κοράκι επίσης να είμαστε θαρραλέοι και τολμηροί. Μας διδάσκει ότι η περιέργεια και το θάρρος αποδίδει και ότι δεν πρέπει να φοβόμαστε να ακολουθήσουμε αυτό που επιθυμούμε, αναλαμβάνοντας την ευθύνη της ζωής μας κάθε στιγμή, προχωρώντας με αυτόν τον τρόπο προς το στόχο μας.

Η περιστέρα είναι ένα από τα κορυφαία σύμβολα. Σύμβολο του αγγελιοφόρου του Νώε στον πρώιμο Τεκτονισμό, είναι παράλληλα και σύμβολο της αγνότητας και της αθωότητας. Άλλοτε φέρει κλαδί ελιάς ή δάφνης στο ράμφος της συμβολίζοντας την ψυχική ειρήνη στον Παράδεισο. Όταν κάθεται σε αγγείο ή πετάει σε παραδεισιακό τοπίο συμβολίζει την αθωότητα των ψυχών.

Άλλοτε εικονίζονται δύο ή παραπάνω περισσότερες να κάθονται σε κύλικα – αρχαίο κύπελλο – να πίνουν νερό που συμβολίζει το νερό της ζωής.

Στα παγανιστικά Μυστήρια το περιστέρι της Αφροδίτης σταυρώθηκε πάνω στις τέσσερις ακτίνες ενός μεγάλου τροχού, προοιωνίζοντας έτσι το μυστήριο του σταυρωμένου Άρχοντα της Αγάπης.

Το περιστέρι **συμβολίζει** την ειρήνη στον κόσμο γενικά, αλλά και τη γαλήνη της άσπιλης ψυχής. Μέρος του **συμβολισμού** αυτού προέρχεται από την Παλαιά Διαθήκη και συγκεκριμένα τον Κατακλυσμό του Νώε, κατά το τέλος του οποίου ο Νώε έστειλε δυο περιστέρια για να δει αν υπάρχει ξηρά.

Το λευκό του χρώμα αποδίδει την αγνότητα, τη διαφάνεια, την ιερότητα.

Ο αετός είναι το υπέρτατο σύμβολο όλων των θεών όλων των μεγαλύτερων αυτοκρατοριών.

Συμβολίζει την ελευθερία για την οποία είσαι πάντα έτοιμος να παλέψεις, να μπεις δυναμικά και να δράσεις απέναντι στα πράγματα που συμβαίνουν γύρω σου.

Ο αετός κυβερνά τους ουρανοί, απόλυτα ελεύθερος πάνω στους ανοικτούς ουρανοί, με υπέρτατη όραση, η οποία μεταφορικά, από τους περισσότερους σαμάνους και δρυΐδες, δίνει την ικανότητα να βλέπεις τις κρυμμένες πίσω από την ύλη πνευματικές πτυχές των πραγμάτων.

Όταν παλεύει στα σχέδια και έχει στα νύχια του συνήθως φίδι, συμβολίζει την πνευματική νίκη ενάντια στις χθόνιες και κατώτερες δυνάμεις, το πνεύμα ενάντια στην ύλη την αιώνια μάχη τους σκότους με το φως. Η μάχη του αετού με το φίδι σύμβολα αιώνιας σύγκρουσης μεταξύ των αντιθέτων.

Τα δύο κεφάλια του αετού ερμηνεύονται συνήθως ως έκφραση της διπλής φύσης ή της διτυπώστατης ισχύος αυτών που τον χρησιμοποιούν, αλλά και ως μια υπέρτατη έκφραση κυριαρχίας και δύναμης.

Ο δικέφαλος αετός αντιπροσωπεύει επίσης τη σοφία και πολλές φορές η δύναμη του μπορούσε να σε οδηγήσει σε διόραση καινούργιων καταστάσεων, διαστάσεων και αντίληψης του νου, ώστε να δεις τα πράγματα με διαφορετική ματιά.

Ο αετός ήταν ο ιερός αγγελιοφόρος παίρνοντας τις προσευχές πάνω στα φτερά του και τις πήγαινε στον Δημιουργό.

Σε πολλές αρχαίες παραδόσεις ήταν συνώνυμος με τον ήλιο.

Στην αρχαία Ελλάδα ήταν το σύμβολο του Δια που έβλεπε τα πάντα από τον θρόνο του στον Όλυμπο. δυνατό ηλιακό έμβλημα και φορέας του κεραυνού.

Στην Αλχημεία είναι το σύμβολο της μεταβλητότητας. Ο αετός που πετάει είναι το απελευθερωμένο μέρος της prima material (πρώτης ύλης), ο διπλός αετός απεικονίζει τον αρρενοθήλυ υδράργυρο, ο στεφανωμένος αετός και λιοντάρι είναι άνεμος και γη, υδράργυρος και θείο, πτητική και σταθερή αρχή. Ένας αετός που καταβροχθίζει ένα λιοντάρι, είναι το σύμβολο της μεταβολής του σταθερού μέσα από το μεταβλητό.

Ο αγώνας ανάμεσα στον αετό και τον ταύρο ή τον αετό και το λιοντάρι δείχνει τον θρίαμβο του πνεύματος πάνω στο φυσικό σώμα. Η μάχη ανάμεσα στον αετό και το φίδι, απεικονίζει τη νίκη του πνεύματος, του φωτός πάνω στο σκοτάδι. Ο αετός είναι ανεκδήλωτο φως και το φίδι ανεκδήλωτο σκοτάδι.

Στους τεκτονικούς βαθμούς παρουσιάζεται είτε δικέφαλος, τανυσύπτερος, στεφανωμένος και απαστράπτων, είτε λευκός και μέλαν, δηλώνοντας και έτσι τη διτυπώστατη φύση του, αλλά και τον ξεχωριστό του ρόλο σε κάθε περίπτωση.

Το παγώνι, ένα από τα πτηνά τα οποία τοποθέτησε ο Σολομών στους κήπους του. Αξιοπρόσεκτη είναι η παράσταση από το Σιωπηλό Βιβλίο των Ελευθεροτεκτόνων, η οποία προφανώς σχετίζεται με σχετική δημοσίευση περί του Πύργου της Βαβέλ.

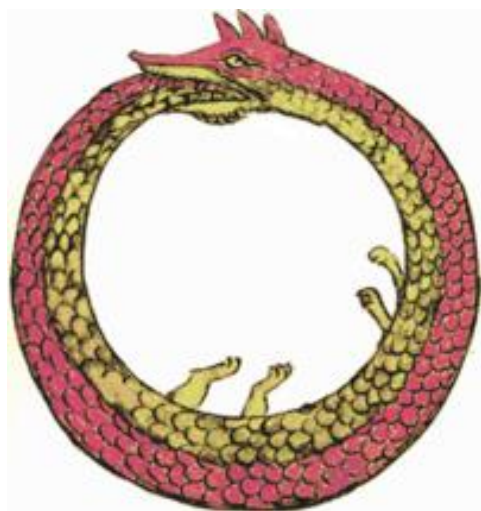

Κεντρική η παρουσία των τριών προσώπων στον πύργο της Κιβωτού. Πρόκειται, βεβαίως, για τους Σημ, Χαμ και Ιάφεθ, τους απογόνους του Νώε. Στην κορυφή της κιβωτού διακρίνεται ταώς (παγώνι), παραπέμποντας στο κάλλος, ενώ στην πρύμνη επισείων με ερυθρό σταυρό. Την Κιβωτό συμπληρώνει η κεφαλή του δράκου στην πλώρη, παραπέμποντας στον συμβολισμό των δρακοντείων σκαφών των Κινέζων, αλλά και τον Βίκινγκς.

Τέλος, διαχρονικά, το πλέον αμφισβητούμενο ζώο-σύμβολο είναι **ο όφης**.

Η αντίθεση της χριστιανικής θρησκείας με την αρχαία ελληνική θρησκεία φαίνεται καθαρά σε διάφορους συμβολισμούς. Δυστυχώς, η «νέα» θρησκεία προκειμένου να μην έχει τίποτα κοινό με την αρχαία παράδοση, έβαλε στη σφαίρα του απαγορευμένου ό,τι συμβόλιζε για τους αρχαίους, το καλό. Έτσι ο δράκων και **ο όφης**, δύο σύμβολα που συχνά ταυτίζονταν, εκπροσωπούσαν ιδιότητες του κάτω κόσμου, καθώς το φίδι φωλιάζει σε τρύπες μέσα στη γη. Η ιδιότητα αυτή του φιδιού, να έρχεται σε επαφή με τον κάτω κόσμο, είναι που του έδωσε στη φαντασία των αρχαίων, τρομερές δυνάμεις.

Ο Ασκληπιός, θεός της ιατρικής, κρατά ένα μπαστούνι (βακτηρία), γύρω στο οποίο είναι τυλιγμένο φίδι, ενώ ο Ερμής έχει ως σύμβολο το κηρύκειο, ένα ραβδί, γύρω από το οποίο τυλίγονται δυο φίδια στο σχήμα της απεικόνισης του DNA, αλλά επίσης ως δύναμη θεραπευτική στη Βίβλο, ο Θεός προστάζει το Μωυσή να φτιάξει ένα ραβδί στολισμένο με χάλκινα φίδια, προκειμένου να γίνονται καλά όσοι, δαγκωμένοι από φίδι, θα το κοίταζαν.

Υπάρχει όμως και η άλλη όψη του όφεως-δράκοντα, η καταστροφική, αυτή που φέρνει το θάνατο. Η όψη αυτή συμβολίζεται από τη Λερναία Ύδρα, το φοβερό τέρας με τα πολλά φιδοκέφαλα, που εξόντωσε ο Ηρακλής. Άλλη μορφή καταστροφικών φιδιών είναι αυτή που δείχνει τη θανατερή Μέδουσα, με μαλλιά από φίδια, όπως και τα τεράστια φίδια που εξόντωσαν το Λαοκόοντα και τα παιδιά του, στο έπος του Τρωικού πολέμου.

Ακόμη, το γεγονός ότι το φίδι αλλάζει δέρμα του προσέδωσε στα μάτια των ανθρώπων την ιδιότητα της αναγέννησης. Με τον χριστιανισμό όμως τα πράγματα αλλάζουν. Το φίδι, που στην αρχαιότητα θεωρήθηκε φορέας υγείας, τώρα πια θεωρείται υπεύθυνο για τη θνητή φύση του ανθρώπου, για τη δυστυχία του, μέσα από το προπατορικό αμάρτημα. Ο Όφης συμβολίζει λοιπόν το διάβολο, τη δύναμη του κακού. Με τη μορφή αυτή συμβολίζεται ο φθόνος, ένα από τα επτά θανάσιμα αμαρτήματα, τα οποία θεσμοθέτησε το 540 ο Πάπας Γρηγόριος ο Α΄.

Οι Αλχημιστές θεώρησαν τον «ουροβόρο όφι», το φίδι που δαγκώνει την ουρά του, σύμβολο της αέναης επιστροφής, του αέναου χρόνου και της αέναης ζωής.

Το φίδι που δαγκώνει την ουρά του ή ο ουροβόρος όφης συμβολίζει τη σοφία και την αιωνιότητα. Συμβολίζει την αιωνιότητα γιατί αυτή δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος.

Ο συμβολισμός σε αυτό αναφέρεται στη δυαδικότητα του εκδηλωμένου Όλου.

Οι φολίδες των ερπετών σχηματίζουν έδρες πολύτιμων λίθων ή διαμαντιών που συμβολίζουν την απεριόριστη ποικιλία των πτυχών της σοφίας ή της αλήθειας. Αυτό δεν σημαίνει έλλειψη συνέπειας για το τί είναι η ίδια η αλήθεια. Οφείλεται αποκλειστικά στις διάφορες απόψεις που σχηματίζει κάθε άτομο για τη μία Αλήθεια.

Αυτές οι αντανακλώμενες έδρες είναι τα όντα που αποτελούν τον μακρόκοσμο: καθένα έχει εξελιχθεί σε έναν μόνο βαθμό. Για αυτό δεν μπορεί παρά να εκτιμά και να αντικατοπτρίζει μόνο το ποσοστό της σοφίας που έπεσε στον κλήρο του.

Περνώντας πάλι και πάλι από την ανθρώπινη μορφή,

αναπτύσσει με σιγανό ρυθμό και άλλες δυνάμεις εκτίμησης περισσότερης αλήθειας και έτσι, τελικά, μπορεί να γίνει ένα με το όλο – να γίνει ο τέλειος άνθρωπος, ικανός να γνωρίζει και να νιώθει απόλυτα την ένωση του με το Όλον.

Από όλες τις παραπάνω αναφορές, για τέσσερα ζώα, ταύρος, λέων, αετός και όφης, έχουν αναφερθεί πολλά στοιχεία για το θεολογικό συμβολισμό τους.

Είναι ευκαιρία στην παρούσα μελέτη μας να τα τοποθετήσουμε στο πιο δυνατό σύμβολο, το αρχαίο και μεγάλο σύμβολο του σταυρού, που απεικονίζει την ανάπτυξη του κύβου της προσωπικότητας.

Από όσα είδαμε για όλα βγαίνει το συμπέρασμα, αφ' ενός της ηλιακής προέλευσης και αφ' ετέρου της διπλής όψης, μια και βρισκόμαστε στον κόσμο του δυαδισμού. Η εναρμόνιση των δύο τάσεων αρσενικών - θηλυκών ή ηλιακών - σεληνιακών είναι το ζητούμενο, για τη δική μας πορεία. Η εναρμόνιση των τεσσάρων στοιχείων γίνεται ορατή, συμβολικά όταν τοποθετήσουμε τον ταύρο στην βάση του σταυρού, το -Τ- είναι το σημείο του σταυρού, για να στηρίζει το σύμβολο. Στην αριστερή πλευρά βρίσκεται ο λέων της δικαιοσύνης, στα δεξιά ο αετός της βασιλείας και στην κορυφή ο θάνατος, ο νικημένος από τον από τον αμνό, πέμπτο κρυφό ζώο-σύμβολο του σταυρού που όμως ουσιαστικά είναι αυτό που ισοδυναμεί με τον απόλυτο συμβολισμό του σταυρού, της θυσίας του Θεανθρώπου.